

Aktywność obywatela. Organizacje pozarządowe.

Tomasz A. Winiarczyk

1

STOWARZYSZENIA

2

podstawa prawna

- **Art. 58 Konstytucji.**
  1. **Każdemu zapewnia się wolność zrzeszania się.**
  2. **Zakazane są zrzeszenia, których cel lub działalność są sprzeczne z Konstytucją lub ustawą. O odmowie rejestracji lub zakazie działania takiego zrzeszenia orzeka sąd.**
  3. **Ustawa określa rodzaje zrzeszeń podlegających sądowej rejestracji, tryb tej rejestracji oraz formy nadzoru nad tymi zrzeszeniami.**

- **USTAWA z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach**

3

art. 2

1. **Stowarzyszenie jest dobrowolnym, samorządnym, trwałym zrzeszeniem o celach niezarobkowych.**
2. **Stowarzyszenie samodzielnie określa swoje cele, programy działania i struktury organizacyjne oraz uchwała akty wewnętrzne dotyczące jego działalności.**
3. **Stowarzyszenie opiera działalność na pracy społecznej swoich członków. Do prowadzenia swych spraw stowarzyszenie może zatrudniać pracowników, w tym swoich członków.**

4

art. 3

- 1. Prawo tworzenia stowarzyszeń przysługuje obywatelom polskim mającym pełną zdolność do czynności prawnych i nie pozbawionym praw publicznych.**
- 2. Małoletni w wieku od 16 do 18 lat, którzy mają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, mogą należeć do stowarzyszeń i korzystać z czynnego i biernego prawa wyborczego, z tym że w składzie zarządu stowarzyszenia większość muszą stanowić osoby o pełnej zdolności do czynności prawnych.**
- 3. Małoletni poniżej 16 lat mogą, za zgodą przedstawicieli ustawowych, należeć do stowarzyszeń według zasad określonych w ich statutach, bez prawa udziału w głosowaniu na walnych zebraniach członków oraz bez korzystania z czynnego i biernego prawa wyborczego do władz stowarzyszenia. Jeżeli jednak jednostka organizacyjna stowarzyszenia zrzesza wyłącznie małoletnich, mogą oni wybierać i być wybierani do władz tej jednostki.**

5

art. 6

- 1. Tworzenie stowarzyszeń przyjmujących zasadę bezwzględnego posłuszeństwa ich członków wobec władz stowarzyszenia jest zakazane.**
- 2. Nikogo nie wolno zmuszać do udziału w stowarzyszeniu lub ograniczać jego prawa do wystąpienia ze stowarzyszenia. Nikt nie może ponosić ujemnych następstw z powodu przynależności do stowarzyszenia albo pozostawania poza nim.**

6

rejestr i nadzór

- Stowarzyszenie podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, o ile przepis ustawy nie stanowi inaczej.
- Nadzór nad działalnością stowarzyszeń należy do:
  - ◆ 1) wojewody właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia – w zakresie nadzoru nad działalnością stowarzyszeń jednostek samorządu terytorialnego,
  - ◆ 2) starosty właściwego ze względu na siedzibę stowarzyszenia – w zakresie nadzoru nad innymi niż wymienione w pkt 1 stowarzyszeniami – zwanych dalej „organami nadzorującymi”.
- Przepisy ustawy nie naruszają uprawnień prokuratora wynikających z innych ustaw.

7

tworzenie

- Osoby w liczbie co najmniej siedmiu, zamierzające założyć stowarzyszenie,
  - ◆ uchwalają statut stowarzyszenia oraz
  - ◆ wybierają:
    - ★ komitet założycielski albo
    - ★ władze stowarzyszenia.

8

art. 11

1. **Najwyższą władzą stowarzyszenia jest walne zebranie członków. W sprawach, w których statut nie określa właściwości władz stowarzyszenia, podejmowanie uchwał należy do walnego zebrania członków.**
2. **Statut może przewidywać zamiast walnego zebrania członków zebranie delegatów lub zastąpienie walnego zebrania członków zebraniem delegatów, jeżeli liczba członków przekroczy określoną w statucie wielkość. W takich przypadkach statut określa zasady wyboru delegatów i czas trwania ich kadencji.**
3. **Stowarzyszenie jest obowiązane posiadać zarząd i organ kontroli wewnętrznej.**

9

art. 12

1. **Zarząd składa wniosek o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego wraz ze statutem, listą założycieli, zawierającą imiona i nazwiska, datę i miejsce urodzenia, miejsce zamieszkania oraz własnoręczne podpisy założycieli, protokołem z wyboru władz stowarzyszenia oraz adresem siedziby stowarzyszenia.**
2. **Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podpisują wszyscy członkowie zarządu.**

10

wniosek o rejestrację w KRS

załączniki

- statut stowarzyszenia
- lista członków założycieli
- protokół z zebrania założycielskiego
- uchwały z zebrania założycielskiego (o powołaniu stowarzyszenia; o przyjęciu statutu; o wyborze zarządu i wyborze komisji rewizyjnej)

W KRS, tak jak inne stowarzyszenia, rejestrują się kluby sportowe prowadzące działalność gospodarczą.

Do ewidencji starosty, a nie do KRS, wpisują się kluby sportowe nieprowadzące działalności gospodarczej i uczniowskie kluby sportowe.

Stowarzyszenie z działalnością gospodarczą – dodatkowo formularz KRS-WM.

koszt rejestracji w KRS

0 zł
stowarzyszenie bez działalności gospodarczej

600 zł
stowarzyszenie rejestrujące działalność gospodarczą

11

rejestracja

rozpatrzenie wniosku o rejestrację

średnio
1-1,5
miesiąca

KRS w ciągu 7 dni wysyła pismo w sprawie rejestracji, może prosić o dodatkowe dokumenty, co przedłuża rejestrację.

UWAGA:

Razem z numerem KRS, dostajesz numery: REGON, NIP. Nie musisz już po nie iść do innych urzędów.

- Sąd rejestrowy wydaje postanowienie o wpisie stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego po stwierdzeniu, że jego statut jest zgodny z przepisami prawa i założyciele spełniają wymagania określone ustawą.
- Sąd rejestrowy przed wydaniem postanowienia o wpisie, jeżeli uzna za niezbędne dokonanie dodatkowych ustaleń, wyznacza w tym celu posiedzenie wyjaśniające.
- Sąd rejestrowy oddala wniosek o wpis stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego, jeżeli nie spełnia ono warunków określonych w przepisach prawa.

osobowość prawna

- **Stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.**

13

majątek

Art. 33.

- 1. Majątek stowarzyszenia powstaje ze składek członkowskich, darowizn, spadków, zapisów, dochodów z własnej działalności, dochodów z majątku stowarzyszenia oraz z ofiarności publicznej.**
- 2. Stowarzyszenie, z zachowaniem obowiązujących przepisów, może przyjmować darowizny, spadki i zapisy oraz korzystać z ofiarności publicznej.**

Art. 34.

Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, według ogólnych zasad określonych w odrębnych przepisach. Dochód z działalności gospodarczej stowarzyszenia służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między jego członków.

Art. 35.

Stowarzyszenie może otrzymywać dotację według zasad określonych w odrębnych przepisach.

14

stowarzyszenie zwykłe

- Uproszczoną formą stowarzyszenia jest stowarzyszenie zwykłe, nie posiadające osobowości prawnej.
- Osoby w liczbie co najmniej trzech, pragnące założyć stowarzyszenie zwykłe, uchwalają regulamin działalności, określając w szczególności jego nazwę, cel, teren i środki działania, siedzibę oraz przedstawiciela reprezentującego stowarzyszenie.

15

Statut stowarzyszenia

W Polsce ustawa *Prawo o stowarzyszeniach* ściśle określa minimalny zakres spraw, które powinien regulować statut.

	Statut stowarzyszenia
Nazwa organizacji	§ 1. Stowarzyszenie nosi nazwę: Stowarzyszenie Młodzieży Enter , w dalszych postanowieniach nazywane będzie Stowarzyszeniem.
Siedziba organizacji	§ 2. Siedzibą Stowarzyszenia jest Gdańsk . Terenem działania Stowarzyszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.
Cele stowarzyszenia i sposoby ich realizacji	§ 3. Celem Stowarzyszenia jest prowadzenie działalności edukacyjnej i kulturalnej. § 4. Stowarzyszenie realizuje swój cel przez: a) organizowanie zajęć pozalekcyjnych dla młodzieży, b) _____.
Nabycie i utrata członkostwa, prawa i obowiązki członków	§ 5. Członkiem Stowarzyszenia może być każda osoba fizyczna po ukończeniu 16 roku życia, która złoży pisemną deklarację o przystąpieniu do Stowarzyszenia. Przyjęcia nowych członków dokonuje uchwałą Zarząd. § 6. Członkowie mają prawo do: a) biernego i czynnego uczestniczenia w wyborach do władz Stowarzyszenia, b) _____. § 7. Członkowie mają obowiązek: a) uczestniczenia w Walnym Zebraniu Członków, b) regularnego opłacania składek, c) _____.
Władze stowarzyszenia – organy, sposób ich wyboru, kompetencje, tryb pracy	§ 8. Członkostwo w Stowarzyszeniu ustaje na skutek: a) dobrowolnej rezygnacji pisemnej z przynależności do Stowarzyszenia złożonej na ręce Zarządu, b) wykluczenia przez Zarząd z powodu rażącego naruszenia statutu albo nieprzestrzegania c) uchwał władz Stowarzyszenia. § 9. Organami władzy w Stowarzyszeniu są: Walne Zebranie Członków, Zarząd i Komisja Rewizyjna. § 10. Zarząd i Komisja Rewizyjna wybierane są na 5-letnią kadencję przez Walne Zebranie Członków w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów. Jeśli liczba osób w Zarządzie lub Komisji Rewizyjnej zmniejszy się w czasie trwania kadencji, uzupełnienie składu może nastąpić w drodze powołania nowego członka przez pozostałych członków danego organu. § 11. Uchwały wszystkich organów władzy Stowarzyszenia zapadają w głosowaniu jawnym po uzyskaniu zwykłej większości głosów w obecności co najmniej połowy członków. § 12. Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków, które jest zwoływane przez Zarząd raz w roku. Do jego kompetencji należą: a) uchwalanie zmian statutu, b) wybór i odwoływanie wszystkich władz Stowarzyszenia, c) rozpatrywanie odwołań od uchwał Zarządu, d) _____.
Majątek stowarzyszenia, reprezentowanie organizacji na zewnątrz, możliwość wynagradzania zarządu	§ 13. Zarząd jest powołany do kierowania całą działalnością Stowarzyszenia zgodnie z uchwałami Walnego Zebrania Członków, a także reprezentuje Stowarzyszenie na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należy: a) _____, b) _____. § 14. Komisja Rewizyjna jest powołana do sprawowania kontroli nad działalnością Stowarzyszenia. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należą: a) _____, b) _____.
Sposób zmiany statutu i rozwiązania organizacji	§ 15. Źródłami majątku Stowarzyszenia są: składki członkowskie, darowizny, spadki, środki ze zbiorów publicznych, dotacje, dochody z majątku Stowarzyszenia, dochody z własnej działalności. § 16. Do składania oświadczeń woli w imieniu Stowarzyszenia, w tym w sprawach majątkowych, uprawnionych jest dwóch członków Zarządu działających łącznie. § 17. Za zgodą Walnego Zebrania Członków członkowie Zarządu mogą otrzymywać wynagrodzenie za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją. § 18. Uchwałę w sprawie zmiany statutu oraz uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia podejmuje Walne Zebranie Członków kwalifikowaną większością głosów (2/3), w obecności co najmniej połowy członków.

16

FUNDACJE

17

podstawa prawna

- USTAWA z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach.

18

fundacja

- **Osoba prawna stanowiąca zespół środków majątkowych ustanowiona dla celów społecznie użytecznych.**

19

art. 1

- **Fundacja może być ustanowiona dla realizacji zgodnych z podstawowymi interesami Rzeczypospolitej Polskiej celów społecznie lub gospodarczo użytecznych, w szczególności takich, jak: ochrona zdrowia, rozwój gospodarki i nauki, oświata i wychowanie, kultura i sztuka, opieka i pomoc społeczna, ochrona środowiska oraz opieka nad zabytkami.**

20

art. 2

- 1. Fundacje mogą ustanawiać osoby fizyczne niezależnie od ich obywatelstwa i miejsca zamieszkania bądź osoby prawne mające siedziby w Polsce lub za granicą.**
- 2. Siedziba fundacji powinna znajdować się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

21

art. 3

- 1. Oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji powinno być złożone w formie aktu notarialnego. Zachowania tej formy nie wymaga się, jeżeli ustanowienie fundacji następuje w testamencie.**
- 2. W oświadczeniu woli o ustanowieniu fundacji fundator powinien wskazać cel fundacji oraz składniki majątkowe przeznaczone na jego realizację.**
- 3. Składnikami majątkowymi, o których mowa w ust. 2, mogą być pieniądze, papiery wartościowe, a także oddane fundacji na własność rzeczy ruchome i nieruchomości.**

22

obowiązki fundatora

- Fundator ustala statut fundacji, określający jej nazwę, siedzibę i majątek, cele, zasady, formy i zakres działalności fundacji, skład i organizację zarządu, sposób powoływania oraz obowiązki i uprawnienia tego organu i jego członków.
- Statut może zawierać również inne postanowienia, w szczególności dotyczące prowadzenia przez fundację działalności gospodarczej, dopuszczalności i warunków jej połączenia z inną fundacją, zmiany celu lub statutu, a także przewidywać tworzenie obok zarządu innych organów fundacji.

23

działalność gospodarcza

- Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą w rozmiarach służących realizacji jej celów.
- Jeżeli fundacja ma prowadzić działalność gospodarczą, wartość środków majątkowych fundacji przeznaczonych na działalność gospodarczą nie może być mniejsza niż 1000 złotych.

24

art. 7

- **1. Fundacja podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.**
- **2. Fundacja uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego.**

25

art. 8

- **1. Nie pobiera się opłat notarialnych za sporządzenie aktu, którego przedmiotem jest wyłącznie oświadczenie woli o ustanowieniu fundacji.**
- **2. Postępowanie w sprawach o wpis fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego jest wolne od opłat sądowych.**

26

art. 10

- Zarząd fundacji kieruje jej działalnością oraz reprezentuje fundację na zewnątrz.

27

art. 15

1. W razie osiągnięcia celu, dla którego fundacja była ustanowiona, lub w razie wyczerpania środków finansowych i majątku fundacji, fundacja podlega likwidacji w sposób wskazany w statucie.
2. Jeżeli statut nie przewiduje likwidacji fundacji lub jego postanowienia w tym przedmiocie nie są wykonywane, w wypadkach wymienionych w ust. 1 organ, o którym mowa w art. 13, zwraca się do sądu o likwidację fundacji.
3. W wypadkach innych niż przewidziane w ust. 1 likwidacja fundacji może nastąpić tylko na mocy przepisu ustawy.
4. Jeżeli statut fundacji nie określa przeznaczenia środków majątkowych pozostających po jej likwidacji, sąd orzeka o przeznaczeniu tych środków z uwzględnieniem celów, którym fundacja służyła.

28

spadki/darowizny

- Nabycie przez fundację w drodze spadku, zapisu lub darowizny pieniędzy lub innych rzeczy ruchomych albo praw majątkowych jest wolne od podatku od spadków i darowizn.

29

Stowarzyszenie a fundacja – najważniejsze różnice

Stowarzyszenie	Fundacja
Podstawa funkcjonowania	
Członkostwo. Stowarzyszenie jest zrzeszeniem osób, które działają we wspólnym celu.	Majątek. Fundacja to przede wszystkim majątek. Nie można być jej członkiem. Można natomiast zostać pracownikiem lub wolontariuszem fundacji.
Sposób powoływania	
Organizacja jest powoływana przez założycieli : musi być ich co najmniej 3 lub 7, w zależności od rodzaju danego stowarzyszenia.	Organizacja zostaje ustanowiona przez fundatora (może być też kilku fundatorów).
Cele działania	
Mogą być dowolne , jeśli tylko są dozwolone przez prawo i nie mają charakteru zarobkowego (nie dotyczą osiągnięcia prywatnych zysków przez członków stowarzyszenia).	Muszą być społecznie użyteczne , czyli przynosić korzyści społeczeństwu. Nie mogą mieć charakteru zarobkowego i powinny być zgodne z podstawowymi interesami państwa.
Organ podejmujący najważniejsze decyzje	
Walne zebranie członków	Zarząd

30

THINK TANK

- **niezależny komitet doradczy, z założenia o charakterze organizacji non-profit, zajmujący się badaniami i analizami dotyczącymi spraw publicznych**
- **cele: badania i poszukiwanie sposobów rozwiązania problemów społecznych, konsulting oraz udział w debacie publicznej**
- **może działać jako stowarzyszenie czy fundacja**

31

think tanki – kategorie

- **instytucje okołookademiczne, stowarzyszone lub wyłonione z uniwersytetów, poświęcone prowadzeniu pracy naukowej i publicznej, oddzielonej od dydaktyki lub bezpośredniego zaangażowania politycznego (np. Brookings Institution)**
- **profesjonalne instytucje badawcze zorientowane na konsulting i podwykonawstwo analiz, np. na zlecenie rządów (np. RAND Corporation)**
- **fundacje zajmujące się orędownictwem (ang. advocacy) na rzecz wybranej ideologii lub sprawy (np. Centre for Policy Studies)**
- **organizacje stowarzyszone z partiami i ruchami politycznymi, stanowiące ich zaplecze intelektualne (np. Fundacja Konrada Adenauera przy partii CDU)**

32

DZIAŁALNOŚĆ POŻYTKU PUBLICZNEGO

33

działalność pożytku publicznego

- **działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie**

34

ORGANIZACJE POŻYTKU PUBLICZNEGO

- organizacja pozarządowa prowadząca działalność pożytku publicznego, która uzyskała status organizacji pożytku publicznego
- status ten może uzyskać, jeżeli prowadzi przez co najmniej dwa lata działalność w obszarach tzw. pożytku publicznego, a ponadto spełnia dodatkowe kryteria, dotyczące m.in. jawności działania, kontroli w organizacji

35

przywileje OPP

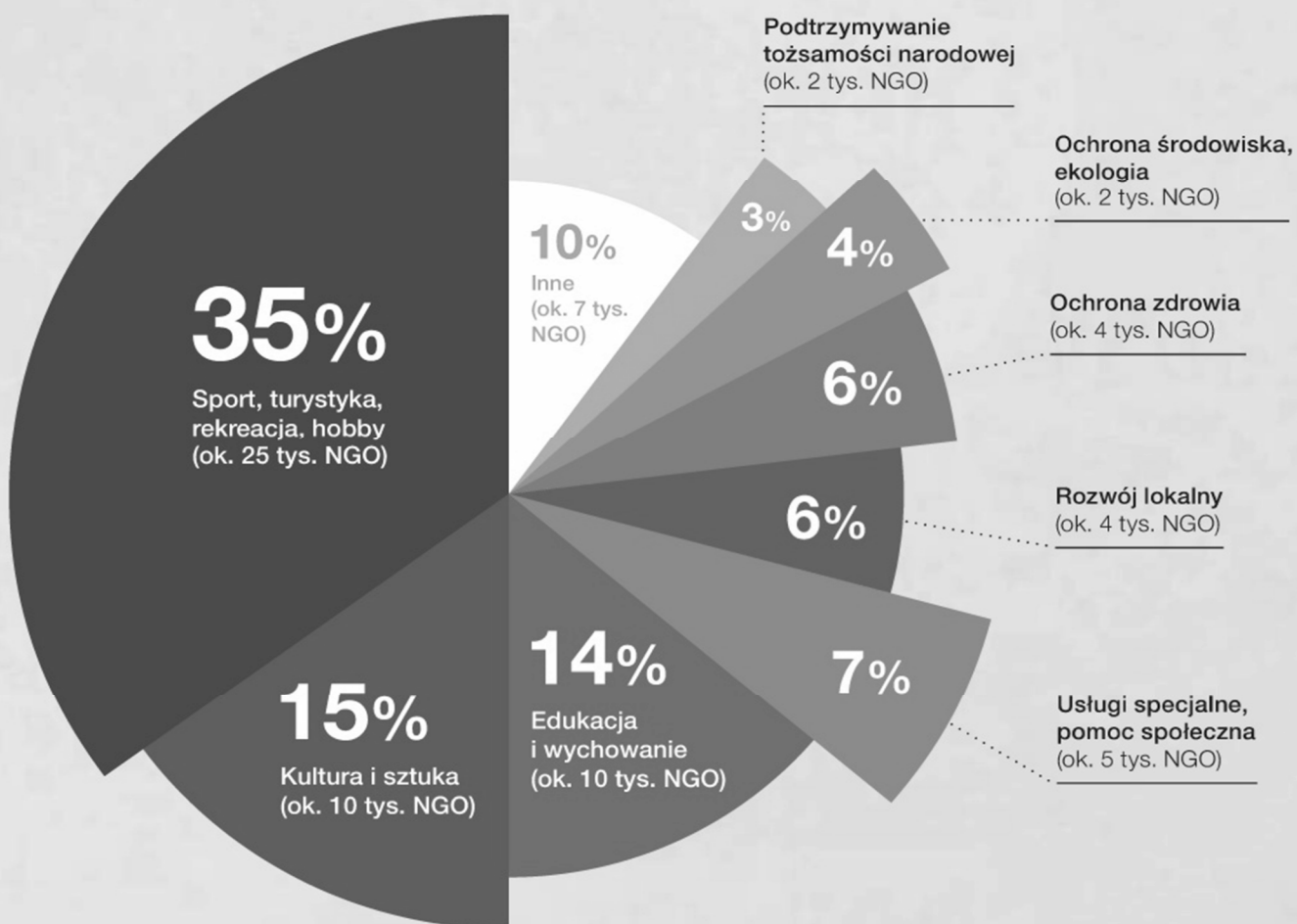
- możliwość otrzymywania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych, które wybierają organizację, której chcą przekazać te środki za pomocą odpowiedniego wpisu w deklaracji PIT
- zwolnienie od podatków: dochodowego od osób prawnych, od nieruchomości, od czynności cywilnoprawnych; oraz zwolnienie od opłat skarbowych i sądowych
- prawo do nieodpłatnego informowania o ich działalności przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji

36

Status organizacji pożytku publicznego

Wymagania	Przywileje	Obowiązki
<ul style="list-style-type: none"> Koniecznym warunkiem jest działalność na rzecz całego społeczeństwa lub określonej grupy, jeśli została ona wyodrębniona ze względu na szczególnie trudną sytuację życiową jej członków (→ zob. przykład). Organizacja może prowadzić działalność gospodarczą, ale musi to być aktywność dodatkowa, uzupełniająca wobec głównej działalności pożytku publicznego, zaś uzyskiwane nadwyżki finansowe muszą być przeznaczane na realizację celów statutowych. Statusu OPP nie mogą uzyskać partie polityczne (ani utworzone przez nie fundacje), związki zawodowe, organizacje pracodawców oraz samorządy zawodowe. 	<ul style="list-style-type: none"> OPP ma prawo otrzymywać 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT). Każdy podatnik samodzielnie decyduje o tym, której organizacji przekazuje tę kwotę. Organizacja może użytkować nieruchomości należące do państwa bądź jednostek samorządu terytorialnego na preferencyjnych warunkach. Organizacji przysługują zwolnienia z niektórych podatków i opłat, np. od podatku dochodowego, opłat sądowych. 	<ul style="list-style-type: none"> OPP muszą sporządzać roczne sprawozdania merytoryczne i finansowe ze swojej działalności oraz publikować je na odpowiednich stronach internetowych. Przez cały okres swojej działalności OPP muszą spełniać warunki niezbędne do uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego.

■ Czym zajmują się organizacje pozarządowe?

**na dalszych slajdach informacje dodatkowe
– nie są wymagane podstawą programową**

39

ZBIÓRKI PUBLICZNE

40

podstawa prawna

- do niedawna: ustawa z dnia 15 marca 1933 r. o zbiorcach publicznych
- **obecnie:**
USTAWA z dnia 14 marca 2014 r. o zasadach prowadzenia zbiorcach publicznych

41

art. 1

- 1. Zbiórką publiczną jest zbieranie ofiar w gotówce lub w naturze w miejscu publicznym na określony, zgodny z prawem cel pozostający w sferze zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz na cele religijne.
- 2. Miejsca publiczne to miejsca ogólnodostępne, a w szczególności ulice, place, parki i cmentarze.

42

art. 2

Zbiórką publiczną nie jest zbieranie ofiar w gotówce lub w naturze:

- 1) na cele religijne, na kościelną działalność charytatywno-opiekuńczą, naukową, oświatową i wychowawczą oraz na utrzymanie duchownych i członków zakonów, jeżeli odbywa się w obrębie terenów kościelnych, kaplic oraz w miejscach i okolicznościach zwyczajowo przyjętych w danej okolicy i w sposób tradycyjnie ustalony;
- 2) w drodze loterii pieniężnych i fantowych;
- 3) wśród grona osób znanych osobiście przeprowadzającym zbiórkę;
- 4) wśród młodzieży szkolnej na terenach szkolnych, odbywające się na podstawie pozwolenia władz szkolnych;
- 5) w ramach zbiórek koleżeńskich odbywających się w:
  - a) lokalu urzędu publicznego na podstawie pozwolenia kierownika urzędu, lub
  - b) innym zakładzie pracy.

43

art. 3

- Uprawnionym do prowadzenia zbiórki publicznej, zwanym dalej "organizatorem zbiórki", jest:
  - 1) organizacja pozarządowa w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
  - 2) podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
  - 3) komitet społeczny powołany w celu przeprowadzenia zbiórki publicznej.

44

organizacja pozarządowa

- Organizacjami pozarządowymi są:
  - 1) niebędące jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych lub przedsiębiorstwami, instytutami badawczymi, bankami i spółkami prawa handlowego będącymi państwowymi lub samorządowymi osobami prawnymi,
  - 2) niedziałające w celu osiągnięcia zysku
    - osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust. 4.

45

podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3

- Działalność pożytku publicznego może być prowadzona także przez:
  - 1) osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego;
  - 2) stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego;
  - 3) spółdzielnie socjalne;
  - 4) spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz kluby sportowe będące spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

46

organizowanie zbiórki

- **Zbiórka publiczna może zostać przeprowadzona po jej zgłoszeniu przez organizatora zbiórki.**
  - ◆ **portal zbiórek publicznych przez formularz elektroniczny**
lub
  - ◆ **postać papierowa dostarczana ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej**

47

Art. 9.

- **Zgłoszenie zbiórki publicznej zawiera w szczególności:**
  - 1) **cel zbiórki publicznej;**
  - 2) **dane organizatora zbiórki:**
    - a) **nazwę podmiotu, oznaczenie siedziby oraz numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub numer identyfikacyjny REGON - w przypadku organizatora, o którym mowa w art. 3 pkt 1 i 2,**
    - b) **imiona i nazwiska członków komitetu społecznego, ich adresy zamieszkania, numery PESEL, a w przypadku gdy członek komitetu nie ma numeru PESEL, serię i numer dokumentu potwierdzającego jego tożsamość - w przypadku organizatora, o którym mowa w art. 3 pkt 3;**
  - 3) **dane, w zakresie określonym w pkt 2 lit. b, osoby uprawnionej do reprezentowania organizatora zbiórki;**
  - 4) **sposób prowadzenia zbiórki publicznej;**
  - 5) **miejsce prowadzenia zbiórki publicznej;**
  - 6) **termin rozpoczęcia i termin zakończenia zbiórki publicznej;**
  - 7) **przewidywane koszty niezbędne do zorganizowania i przeprowadzenia zbiórki, które zostaną pokryte z zebranych ofiar.**

48

Art. 16.

- Organizator zbiórki sporządza i doręcza ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej w celu zamieszczenia na portalu zbiórek publicznych sprawozdania:
  - 1) z przeprowadzonej zbiórki publicznej, z podaniem wartości i rodzaju zebranych ofiar - w ciągu 30 dni od zakończenia zbiórki publicznej;
  - 2) ze sposobu rozdysponowania zebranych ofiar.

49

Art. 18.

- 1. Sprawozdania, o których mowa w art. 16, są zamieszczane na portalu zbiórek publicznych w postaci dokumentu elektronicznego, z wykorzystaniem formularza elektronicznego udostępnionego nieodpłatnie przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej.
- 2. Dopuszcza się również możliwość przesłania sprawozdania w postaci papierowej.

50

ZGROMADZENIA

51

podstawa prawna

- **Art. 57 Konstytucji.**
Każdemu zapewnia się wolność organizowania pokojowych zgromadzeń i uczestniczenia w nich. Ograniczenie tej wolności może określać ustawa.
- **USTAWA z dnia 24 lipca 2015 r. Prawo o zgromadzeniach.**

52

zgromadzenia

- **Zgromadzeniem** jest zgrupowanie osób na otwartej przestrzeni dostępnej dla nieokreślonych imiennie osób w określonym miejscu w celu odbycia wspólnych obrad lub w celu wspólnego wyrażenia stanowiska w sprawach publicznych.
- **Zgromadzeniem spontanicznym** jest zgromadzenie, które odbywa się w związku z zaistniałym nagłym i niemożliwym do wcześniejszego przewidzenia wydarzeniem związanym ze sferą publiczną, którego odbycie w innym terminie byłoby niecelowe lub mało istotne z punktu widzenia debaty publicznej.
  - ◆ Uczestnicy zgromadzenia spontanicznego nie mogą zakłócać przebiegu zgromadzenia organizowanego

53

wyłączenia stosowania ustawy

- **Przepisów ustawy nie stosuje się do zgromadzeń:**
  - 1) organizowanych przez organy władzy publicznej;
  - 2) odbywanych w ramach działalności kościołów i innych związków wyznaniowych.

54

organizowanie

- Organizator zgromadzenia zawiadamia organ gminy o zamiarze zorganizowania zgromadzenia w taki sposób, aby wiadomość dotarła do organu nie wcześniej niż na 30 dni i nie później niż na 6 dni przed planowaną datą zgromadzenia.

55

prawo organizowania (art. 4)

- Prawo organizowania zgromadzeń nie przysługuje osobom nieposiadającym pełnej zdolności do czynności prawnych.
- W zgromadzeniach nie mogą uczestniczyć osoby posiadające przy sobie broń, materiały wybuchowe, wyroby pirotechniczne lub inne niebezpieczne materiały lub narzędzia.

56

kolizja zgromadzeń

Jeżeli wniesiono zawiadomienia o zamiarze zorganizowania dwóch lub większej liczby zgromadzeń, które mają zostać zorganizowane chociażby częściowo w tym samym miejscu i czasie, i nie jest możliwe ich odbycie w taki sposób, aby ich przebieg nie zagrażał życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, o pierwszeństwie wyboru miejsca i czasu zgromadzenia decyduje kolejność wniesienia zawiadomień.

57

decyzja o zakazie

- **Organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli:**
  - 1) **jego cel narusza wolność pokojowego zgromadzania się, jego odbycie narusza art. 4 lub zasady organizowania zgromadzeń albo cel zgromadzenia lub jego odbycie naruszają przepisy karne;**
  - 2) **jego odbycie może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, w tym gdy zagrożenia tego nie udało się usunąć w przypadkach, o których mowa w art. 12 lub art. 13 (*pierwszeństwo zgłoszenia, rozprawa administracyjna*).**

58

zaskarżanie decyzji

- Odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia wnosi się bezpośrednio do sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę organu gminy w terminie 24 godzin od jej udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej.
Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o zakazie zgromadzenia.
- Sąd okręgowy rozpatruje odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia w postępowaniu nieprocesowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 24 godzin od wniesienia odwołania.
- Postanowienie uwzględniające odwołanie podlega natychmiastowemu wykonaniu.
- Na postanowienie sądu okręgowego przysługuje w terminie 24 godzin od jego wydania zażalenie do sądu apelacyjnego, który rozpoznaje je w terminie 24 godzin. Od postanowienia sądu apelacyjnego nie przysługuje skarga kasacyjna i podlega ono natychmiastowemu wykonaniu.

59

przebieg

- Zgromadzeniem kieruje przewodniczący.
- Organizator zgromadzenia oraz przewodniczący zgromadzenia są obowiązani do zapewnienia przebiegu zgromadzenia zgodnie z przepisami prawa oraz do przeprowadzenia zgromadzenia w taki sposób, aby zapobiec powstaniu szkód z winy uczestników zgromadzenia. W tym celu organizator zgromadzenia oraz przewodniczący zgromadzenia podejmują przewidziane w ustawie środki.
- Zgromadzenie może być rozwiązane przez przedstawiciela organu gminy, jeżeli jego przebieg zagraża życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach lub narusza przepisy niniejszej ustawy albo przepisy karne, a przewodniczący zgromadzenia, uprzedzony przez przedstawiciela organu gminy o konieczności rozwiązania zgromadzenia, nie rozwiązuje go.

60